

ΑΝΘΡΩΠΙΝΕΣ ΚΑΙ ΑΝΘΙΝΕΣ ΖΩΕΣ

(ΣΕΙΡΑ ΔΕΥΤΕΡΗ)

ΔΙΠΛΟΖΩΗ

Τίς αὐγινὲς ὥρες—πρὸν δὲ ἥλιος διώξει τὶς λευκὲς μουσελίνες ποὺ ἀχνοσκεπάζουν τὰ δέντρα· καὶ τὶς βραδυνὲς—μετά, ἀφοῦ δὲ ἥλιος δύσει, καὶ ἀπλωθοῦν οἱ ἄλλες οἵ μενεξεδιές,—βγαίνω ἀναζητῶντας μακρυνὲς ἀναμνήσεις.

Τίς ὥρες αὐτές, οἵ ὑγρὲς μουσελίνες κρύβουν τὴν εἰδὴ τῷ δέντρῳ, καὶ τὶς μικρόλογες λεπτομέρειες τῶν πάρκων.

Μέσα στὴν ψωλοῦρα, τὰ κομψὰ κιόσκια φαντάζουν σὰν τῷ ἀπλοῦ καλύβια, καὶ τὰ τετράψηλα παλάτια, σὰν τὰ καλλίγραμμα βουνὰ τοῦ χωριοῦ μου.

Τίς ὥρες αὐτές, ἀγκαλιάζοντας τὶς μακρινὲς ἀναμνήσεις, ζῶ τὴν περασμένη μου ζωή.

Στὸ μεταξύ, τίς ὥρες ποὺ δὲ ἥλιος πνοώνει τὶς στέγες καὶ τὶς ἀσφαλτωμένες στράτες—μάταια οἱ καπνοδόχες ξετυλίγονυ ἐνάντια του μαῆρα κοέπια—μέσ' σ' ἀνθρώπινο μελίσσι, ἔργατικὴ μέλισσα κ' ἔγω, σκύρῳ στὴ δουλειά.

Ἐ ! ἀνάγκη νὰ ζήσουμε.

ΚΑΪΡΟΣ 1910

ILLUSION

Καθισμένος στὴ βάση τῆς μεγάλης Πυραμίδας, μὲ τὸ μπαστοῦνι του σχεδιάζει στὴν ἄμμο καραβάνια ἀπὸ γκαμήλες ἢ ἔναν ἀράπη μέσα στὴν ἔκσταση τῆς βραδυνῆς του προσευχῆς.

Οταν καρηλώσει δὲ ἥλιος καὶ χουσώσει τὸ ἐπίπεδο, φαντάζουν οἱ χαρακίες σὰ μαβιὰ σμάλτα.

Ὑπογράφει περήφανα, καὶ στέκει κυττάζοντας τα μὲ τὴν ἀνατοιχίλια τοῦ δημιουργοῦ.

Σύγκαιρα φυσάει ἔνας καλόγνωμος ἀνεμος· ἡ ἄμμος σὰ χρυσόσκονη σηκώνεται ψηλά.

Ἴσα με νὰ γύρει δὲ ἥλιος πίσω ἀπὸ τὴν ἔρημο, ἡ εὐεργετικὴ καταστροφὴ συντελεῖται.

Σάζεται ἀπὸ τὴν ἀπογοήτεψη.

Μὴ καὶ δεῖ πῶς ὑπόγραψε καράνια στὴν ἄμμο !

Σὲ λίγο, ψηλὰ προβάλλει ἐν ἀστέρι.

Δυνατὸ νὰ σκεφθεῖ πῶς ἐσχηματίσθη ἀπὸ τὰ χρυσὰ μόρια ποὺ ἀποτελούσαντε τὸ ἔργο του !

ΚΑΪΡΟΣ 1913

ΤΡΟΜΟΣ

Μιὰ νύχτα, παραμόνεψα κάτω ἀπὸ μιὰν ἀνθισμένη μαγνόλια, γιὰ ν' ἀκούσω τὸ τραγοῦδι τῆς Γαλήνης.

'Αέρας δὲ φυσοῦσε καθόλου — μήτε ὅσος θάρτανε γιὰ νὰ κινηθοῦν τ' ἀρώματα — κι εἴταν τόση ἡσυχία ποὺ τάκουσα νὰ τραγουδεῖται μέσ' στὴ σιωπή, μὲ τὴν ἀναπνοὴ τῶν βλασταριῶν ποὺ αὔξαιναν κείνη τὴν ὥρα κάτω ἀπὸ τὸ φεγγαρίσιο φῶς.

"Αξαφνα, ἔνα βαρυγενομένο ἀχλάδι ἔπεσε στὴ γῆς, κι ἀντίχησε μέσ' στὴ ψυχή μου τρομαχτικά, λές κι ἔπεσε μιὰ σφαῖρα ἀπὸ μολύβι ἀπάνω σὲ χαλκοματένια ὑδρία νεκρού.

Μπορεῖ τὴν ἵδια νύχτα νὰ ξανακούσθη τὸ τραγοῦδι τῆς Γαλήνης — κι ἔτσι πρέπει. — Σὲ λίγο ξανάρχησε τὸ τραγοῦδι τῆς Γαλήνης, μᾶ στὴ ψυχή μου ἔμεινε ἀπὸ τότες ὁ τρόμος.

ΕΓΝΟΙΕΣ

Σᾶν εἴμουνα παιδὶ μικρό, πρὸν κοιμηθῶ τὴ νύχτα, παρακαλοῦσα :....νᾶνε καλὰ δι μπαμπᾶς, ή μαμά, καὶ νὰ κάνει αὔριο καλὸν καιρὸ γιὰ νὰ μὲ πάρουνε περίπατο στὸ δάσος...

Δὲ μπορῶ νὰ προσευχηθῶ πιά!

"Η μαύρη βαργεστησιὰ ποὺ σέρνεται τριγύρω μου, μ' ἀδράχνει τὴν ὥρα ποὺ δένω τὰ χέρια μου, καὶ λιγῶ τὰ γόνατά μου, γιὰ νὰ παρακαλέσω :....τὸν ἄρτον ἡμῶν τὸν ἐπιούσιον....

ΑΝΘΟΡΡΟΗ

"Ωστόσο τὴν κατάφερε δι πλάνος
τὴ νύχτα ν' ἀνταμωθοῦν στὶς ροδονίες.

Εἴταν μιὰ στριφνὴ νύχτα. "Ολημερὶς λαύρα ἀφιὰ ἔξοιμιζε τὰ φυτά, καὶ τώρα (σπάνιο πρᾶμα γιὰ τὸν τόπο μας) ἀσάλευτα δύλα, μάταια προσπαθούσανε νὰ πάρουν μιὰ βαθειὰν ἀναπνοή. Οἱ αὔρες λες καὶ κρατούσανε καρόβουλα τὴν ἀνάσα τους γιὰ νὰ πνίξουνε τὴν πλάστη.

— Ανταμοθήκανε στὶς ροδονίες.

— Τί ἔλεεινὸς καιρός! Φωτιά!

— Θάνατος!

Καὶ τὰ στρονθιά στ' ἀρούρωνα — ψυχοῦλες πνιγμένες — τινάζαν τὶς φτερούγες τους, ξεφτίζαν τὴν ἀτμόσφαιρα :

— Τί ἔλεεινὸς καιρός!

Στὸ φάγτη, ἔνας κόρακας, — ξεστρατισμένος στρατοκόπος — ἔρριξε μονότονη στριγγιὰ κραξιά :

— Θάνατος!

— Εδώσανε τὰ χέρια.

— Νάπερνε νὰ φυσοῦσε ἐν ἀεράκι δροσερό!

— "Αχ νὰ φυσοῦσε!

Καὶ τὰ φύλλα μαζευμένα στὰ κλωνάρια — μύρια ζευγάρια χέρια σταυρωμένα σὲ δέηση βουβή :

— Νάπερνε νὰ φυσοῦσε ἐν ἀεράκι δροσερό!

Καὶ τὰ ρόδα, γυρμένα πρὸς τὴν γῆ—άγνα κεφάλια σκυμμένα σὲ πατανυχτικὴ παράκληση :

— "Αχ ! νὰ φυσοῦσε !

Ἐνώσαντα τὰ χείλια τους σὲ δυνατὸ βαθὺ φίλημα κι ἄνοιξαν τὴν ἀγκάλη τους σὲ σφιχτὸ ἀγκάλιασμα.

— "Ωχ ! φωτιά !

— Θάνατος !

Καὶ μ' αὐτοὺς καὶ τὸ ἄλλα ποὺ ἀναπνέουνται καὶ ζοῦν, πονητὰ καὶ δέντρα :

— Φωτιά ! θάνατος !

Φιλιὰ καὶ χάδια κι ἄλλα παιχνίδια.

— Νάπεροντε νὰ φυσοῦσε ἐν ἀεράκι δροσερό.

— "Αχ ! νὰ φυσοῦσε !

Μάταια παρακαλοῦνται δέουνται ὅλα τὰ πράγματα :

— Νάπεροντε νὰ φυσοῦσε ἐν ἀεράκι δροσερό

— Νὰ φυσοῦσε !

Ἐγενένταν ἀνάγκη, ὅλα νὰ σκύψουν καὶ νὰ νικηθοῦν σὲ τούτη τὴν περίσταση.

Τὰ ρόδα, ἀφήσαντα τὰ πέταλά τους νὰ πέσουνται στὴν γῆ.

Οἱ στροῦθοι τινάξαν τὶς φτερούγες τους καὶ πέφτανται τὰ φτερὰ στὸ χῶμα.

— Όλα σκύψανται. Όλα νικηθήκανται.

— Γυναικοῦλα μου !

— Χρυσέ μου !

Καὶ τὸ λευκὸ ρόδο τῆς παρθενιᾶς τῆς, ἔρρεψε στὴν ἀμαρτωλὴ ἀγκάλη τοῦ πλάνου.

KAIPO, 1910

ΜΗΤΡΙΑ

Σ' ἔνα παράμερο ράφι, βρῆκα μιὰ ταμπονιά· κι ἀπὸ κείνη τὴν μέρα εἶχα μόνο πόδι, νὰ τῆς βάλω τὶς κόρδες ποὺ δὲν εἶχε.

Ἐχοιάσθη νὰ περάσουν πολλὲς ἑβδομάδες γιὰ νὰ βρῶ τὰ λεφτὰ ποὺ χρειάζονται.

Εἴταν ἡ πρώτη ἔνοια τῆς ζωῆς μου.

Δὲν ἔπαντα νὰ μουρμουρίζω τοὺς σκοποὺς τῶν τραγουδιῶν πούντερα. Πίστευα πὼς θὰ τοὺς ἔπαιξα,—κι ἄλλους ἀκόμα ποὺ δὲν ήξερα μὰ τοὺς ἀκούσα κάποτε—άμα ἔβαξα τὶς κόρδες.

— Αγορασθήκανται οἱ κόρδες....τὶς τέντωσαι στὴν ταμπονιά...

Εἴταν ἡ πρώτη χαρὰ τῆς ζωῆς μου κι ἀμέσως ἡ πρώτη ἀπογοήτευψη !

— Υστερα, εἶπα πὼς ἔπρεπε νὰ βρεθεῖ κάποιος ποὺ νὰ ξέρει νὰ τὴν κουρδίσει.

Κουρδίσθηκε. Εἴταν ἔνας ξητιάνιος ποὺ ἔπαιξε τὸ βιολί. Μιὰ μέρα ποὺ τούδωσα κάτι, μοῦ εὐχήθηκε...οἵτι ποθῶ...τοῦ εἶπα... κούρδισέ μου τὴν ταμπονιά !

— Ωώχ ! ἡ φτωχὴ ψυχοῦλα μου ποὺ γίνονται κουβάρι σᾶν τὴν βαροῦσα πρίν. Τώρα πετάλιζε.

Ἐβάρεσα νὰ παῖξει ἔνα σκοπὸ γνωστό, ποὺ στὸν ἥχο του εἴτανε κάτι ποὺ τόνιωθα.

Ἀκούσθη ἄλλως ἥχος, ποὺ εἴταν ὅτι ἔνοιωθα !

Σκοπὸ γνωστὸ δὲ μπόρεσα νὰ παῖξω—δὲ δοκίμασα πολύ... γιατί, ὅπως βαροῦσα... ἔτσι... ἀνάρηα... σιγά, εἴταν καλά.

Ἡ μητριά μου γελοῦσε· εἶπε πώς τὰ μικρὰ πράγματα εὐχαριστοῦνε μικρὸ νοῦ.

Ἄσ τολεγε.

Εἴμουν εὐτυχισμένος, ὥσπου μιὰ μέρα εἶπε ἡ μητριά μου πώς τὴ ζάλιζα, καὶ μοῦ τὴν πῆρε.

Καὶ τὴ βαροῦσα τόσο σιγανά, μόλις ἀκουνόταν. ..ἔνοχλήθηκε ἡ μητριά καὶ μοῦ τὴν πῆρε !

Εἴταν ἡ πρώτη λύπη τῆς ζωῆς μου κι ὁ πιὸ ἀξέχαστος πόθος ποὺ μ' ἀπόμεινε, γιατὶ μοῦ τὴ θυμιᾶζει τὸ σουράβλι τοῦ βισκοῦ τὰ δειλινά, καὶ νοιῶθω τὴν ἀνάγκη της σὰν κάθουμαι τὰ μεσημέρια στὸ βαθύσκοιο.

Ἡ μητριά μου τῆς ἔδεσε μιὰ φοῦντα καὶ τὴν κρέμασε στὸν τοῦχο γιὰ στόλισμα.

Τὴν θωροῦσα κι ἔλυνωνα !

Ἡ μητριὰ τὴν κρέμασε στὸν τοῦχο γιὰ στόλισμα, κι ἐγὼ ποὺ τὴ θωροῦσα ἔλυνωνα κι ὁλάκερη ἡ ζωή μου γέμιησε ἀπὸ τὸν πόνο τῆς στέρισης τῆς.

ΑΛΕΞΑΝΤΡΕΙΑ, 1908

ΝΑΡΚΙΣΣΕΥΜΑ

Ἐτσι ἡ μάγισσα τοῦ παράγγειλε :

— Πάρε γνέ μου, τοῦτο τὸ στρατί, τὸ μονοπάτι, ποὺ τόκοψε ἀνάμεσα στὸ γρασσίδι μιὰ λαφίνα πηγάνιοντας νὰ πιεῖ νερό· κι ἀφησε τὴν ἔγνοια σου νὰ ξετυλιχτεῖ σ' ὅλες τὶς λεπτομέρειες της, σὰν τοῦ γρασσιδιοῦ τὶς βελουδένιες ἀποχρωμένες.

Καὶ σὰν φτάσεις γνέ μου, στὴ λιμνοῦλα· γδύσου τὰ λινά σου, καὶ ντύσου κατάσαρκα τὸν ἥλιο. Κύττα πάνω τὸν ἥλιοκρουνό, κύττα κάτω τὸ ἥλιοκαθέρετισμα... καὶ θὰ δὲς γνέ μου, καὶ θὰ δεῖς πώς ἡ ἔγνοια σου θὰλλάξει.

— Ἐτσι, κατὰ πώς τοῦ παράγγειλε ἔκαμε τὸ παλληκάρι.

Πεῖρε τὸ στρατὶ τὸ φειδωτό—κομμένο· μέσ' στὸ γρασσίδι— κι ὅσο νὰ φτάσει στὴ λιμνοῦλα—λιμνοῦλα μὲ νεκρόκρινα—έφταν φορές ξετυλίχθη ἡ ἔγνοια του. Γδύθη τὰ λινά του καὶ ντύθηκε κατάσαρκα τὸν ἥλιο. Ἀνάβλεψε ψηλὰ τὴν ἥλιοπηγή, κύτταξε τὸ ἥλιοντυμένο του κορμί, ποὺ γλυκοπύρωνε, κι ἔσκυψε στὴ λιμνοῦλα κι εἰδε,... κι εἰδε τὴ μορφή του—δμορφιὰ, τριγυρισμένη ἀπὸ νεκρόκρινα.

Κι ἔσκυψε,... κι ἔσκυψε, καὶ φύλησε στὴ λιμνοῦλα τὴν δμορφιά του, κι ἄλλαξε ἡ ἔγνοια του.

ΝΙΚΟΣ ΝΙΚΟΛΑΪΔΗΣ

ΑΛΕΞΑΝΤΡΕΙΑ, 1913